

Sebastià Portell

27 Octubre 2015

Sebastià Portell i Clar (Ses Salines, Mallorca, 1992). Dramaturg i escriptor apassionat pel món femení i els universos *kitsch* i postmoderns. És autor de les obres teatrals *Entre tu i jo, gris* (2010), *La mort de na Margalida* (Lleonard Muntaner, 2012), *Un torrent que era la mar* (Pont del Petroli, 2013, Premi Ciutat de Badalona de Teatre) i el monòleg *La Plaga* (Festival Lloc i Memòria 2014). Ha dirigit algunes de les seves obres i també l'espectacle *Com elles* (2014, La Seca Espai Brossa), una antologia viva d'algunes de les millors poetes del segle XX a cura de Mireia Vidal-Conte. Es va iniciar en el món de la narrativa amb el recull *Maracaibo* (Adia Edicions, 2014) i acaba de publicar *La recerca del flamenc*

(LaBreu Edicions, 2015), juntament amb Jaume C. Pons Alorda i Joan Todó.

Petit drama per a *drag queen* i la seva amiga coral

A la Lilí Barcelona de Terenci Moix
aquest altre «tempteig de melodrama *camp* i àdhuc *kinky*.
Sense defugir, ben entès, *that charming queer touch*».

També a Frau Ulrike Fiedler,
que m'ha fet entendre el cos de lletra de Lilí.

Mai no és un bon dia per a un intent de suïcidi.

Quan Lilí t'ha telefonat, amb la veu enrogallada i unes llàgrimes negres de rímel que travessaven la senyal telefònica i t'espicossaven el sistema emocional i nerviós, no has dubtat ni un segon que el teu deure com a amiga, i la teva màxima motivació en aquest vespre de divendres, era agafar el primer taxi lliure que trobessis i acudir a la seva salvació.

—Em poso alguna cosa *mona* i allà em tens —has dit, sempre fidel a les complicitats i a la moda. Ella t'ha respost amb el que podríem considerar una pausa dramàtica i, farta de suportar la tensió, has penjat.

Ja de dins el cotxe, i mentre observaves les intermitències de neó que dibuixaven la nit bandarra i encesa de Barcelona, has pensat en Lili i en el morro de Lili, un morro que es trepitja i que segurament té inflammat pels impactes dels tacons d'agulla que es posa dia sí dia també. És la tercera vegada en quatre mesos que s'intenta llevar la vida i cada cop que ho ha fet t'has resistit a engegar-la a la merda i dir-li el que pensaves: que tot és pur espectacle, un joc més per a cridar l'atenció. Però tu mateixa t'has donat la resposta: Lili viu per a cridar l'atenció, i no tendria problema en morir si així pogués aconseguir els quinze minuts de fama que li va prometre Warhol no saps en quina entrevista o en quin retall de diari aplegat a qualsevol quiosc.

Ho saps des de fa anys: el tren de vida, la intensitat de la vida de Lili són un revulsiu per als teus dies grisos, els dies que acceptares a canvi d'una família i allò que en diuen amor. És per això que no et sap greu arruïnar-te pagant taxis d'urgència, anant amunt i avall per escoltar, per adorar, per retre culte a la teva estimada Lili, la *drag queen* més capritxosa, més voluble, més humana i imperfecta d'aquest món.

* * *

—T'espera al camerino —t'ha dit Jorge, amb aquest gest tan de porter de discoteca que consisteix en parlar sense mirar ni un segon l'interlocutor.

Li has fet cas. Has creuat tota la pista, suficientment fosca perquè tothom restés en un discret clarobscur i en el més pur anonim. «El que passa a La Moreneta queda a La Moreneta», t'ha dit sempre Lili, fumant sovint aquells havans que tant li escauen i que et recorden, per molta perruca acrílica que dugui, la testosterona que li recorre tots els músculs, tots els nervis, totes les articulacions. Allà, enmig del local, no has pogut evitar riure i pensar en un dels vostres jocs preferits: us has vist lleugerament inclinades a la barra, lluint escot i jugant a les targetes de visita.

—És molt senzill, estimada —et deia, amb un mig somriure ple de perversió—: tu tries un membre de la flora i fauna que tenim aquí, i jo tinc dos minuts per inventar la seva targeta de visita.

I així sempre: després d'hores i hores de joc i entrades i sortides de persones de tota condició, us apareixien títols quasi nobiliaris, com la ja mítica «Folklòrica i pensionista», la incondicional «Marieta neo-con» o el vostre adorat «Bàrman i ejaculador precoç». Sempre t'ha fascinat la manera amb què Lili, aquesta punyetera Lili, ha sabut capgirar la vida: el gènere, el llenguatge, la il·lusió.

Amb aquest pensament, i la sensació de ser transparent en un local d'homes, arribes a la porta. Piques una vegada, dues, tres. Ningú no respon. Inspires fort i et prepares, sigui com sigui, pel que t'espera a continuació.

* * *

Un toca-discos d'estil *retro* fa girar un vinil que no identifiqués i que ja fa estona que ha acabat. Això és l'única benvinguda que reps d'aquesta decadència feta habitació. T'escarrufa la sensació que aquesta maquineteta, que creus recordar com Lili comprava als Encants un matí de dissabte de juny, està reproduint el silenci, el buit, la desolació. Crides el seu nom.

Sense rebre cap resposta, observes l'entorn. Tot segueix en el perfecte desordre a què Lili et té avesada: estampetes travades entre el marc i el vidre del mirall, pòsters de Bowie, de la Xirgu, d'Ocaña, de Montiel, de Bardot. El telèfon, d'un vermell menstrual, està despenjat damunt la tauleta de cafè i quan t'hi acostes sents el to continu i agut de la senyal. «Lili?», demanes, quasi per tu mateixa. I altra vegada res.

Mentrestant, segueixes el teu escorcoll: tems trobar per enèsima vegada una bosseta, una capseta plenada de drogues o altres excipients. Revises el seu armari, ple a vessar de vestits que segurament no sabries ni com posar-te: hi ha el mallot de salsera, amb què Lili brodava, cap als vuitanta, temes de Carmen Miranda i Celia Cruz, i el llarg, fet tot de cristalls diminuts i cosits com una obra de finor, que tant poc deixa per a la imaginació. Acaricies una de les seves boes de marabú mentre repasses, també, la prestatgeria. I no: no hi ha res sospitós més enllà dels volums de Butler, de Lorca, de Williams, de Mesquida, de Moix.

—Sóc aquí, tros de cony! — crida, ara sí, la seva veu des d'un lloc incert del lavabo.

Comptes fins a tres i no pot evitar demanar-t'ho: com es pot ser tan intel·ligent i tan vulgar al mateix temps? S'ha d'estimar la cultura com ho fa ella, per poder-la estrafer després.

* * *

Trobes Lili en una postura incòmoda. Té el cap recolzat a la tassa blau pastel del vàter, que abraça amb un gest dramàtic i, com sempre, impostat. Duu poca cosa més que roba interior femenina i tota la cambra és una escampadissa de cames massa vinclades, pots de somnífers, vòmits i sang.

—Què coi t'ha passat?

No l'hi acabes de demanar i ella et fita, amb uns ulls enfangats en negre i vermell de pell gratada, i et desarma. Coneixes aquesta mirada: és la mateixa que et va adreçar el dia que li vares dir que deixaves el pis que compartíeu, o la que et va clavar, sense compassió i amb tota la malícia del món, enmig del sopar en què li vares anunciar les teves noces amb Arnau. Des de sempre, el seu fort ha estat el xantatge emocional.

—M'he preparat per actuar, Adela —et diu, sense mirar-te ni de reüll. Sap perfectament que la seva pose només té sentit en si mateixa, com si l'estigués practicant davant el mirall—. Però no he pogut, no he pogut...

Ha estat llavors quan Lili ha romput en plors i has corregut a abraçar-la. Acte seguit, ha iniciat una de les seves modalitats artístiques més reeixides i celebrades entre els clients del local, el monòleg o poema-en-prosa-de-la-*drag-queen*-exaltada:

—Tu saps que ell m'estimava, Adela. Ell m'estimava! —ha cridat, cargolant les mans en un gest segurament après de Lola Flores—. Amb ell, tot havia canviat. Encara em veig dalt de l'escenari, amb el meu acordió fals, granat, i la capa de pell al més pur estil Liberace, interpretant com ningú la cara més tendra de Marlene Dietrich. Ningú no ha cantat mai «Lili Marleen» com jo en tota Barcelona, Adela, tu ho saps! —i tu has assentit—. Ell estava assegut a una de les primeres taules, tot sol, amb una copa de gin-tònic grossa, arrodonida, al davant. Llavors encara em deien La Perduda, per aquell cuplet de l'any de la picor: «Em diuen Perduda / perquè sé estimar!», però des d'aquella nit, després d'estar amb ell, ja no em vaig dir mai més la Perduda, ni en Solanes, com molts m'havien anomenat mentre encara no tenia un nom artístic suficientment elegant. Vàrem fer l'amor aquí, a la butaca del camerino, i després de tot plegat em va dir que a partir d'aquell moment em diria Lili, i que no seria una Lili vulgar, com la de la cançó, que espera trista sota un fanal. «Les estrelles de veritat», em va xiuxiuejar a l'orella, «no necessiten cognom, i tu no en tindràs». Em va batejar. I així vàrem començar la nostra història, aquell anar i venir d'uns quants mesos plens d'amor, drogues dures i blanques, molt sexe i algun sopar, en què realment em vaig arribar a pensar que era l'home de la meua vida.

En aquest moment de la narració, brillantment executada per aquesta diva del mètode Stanislavski que

tens al davant, encetes un parèntesi mental: l'expressió «l'home de la meua vida» és una de les preferides per la teua amiga, juntament amb altres clàssics com «Aquest és *pollón*», «Palleta no, que això és de *mariques*» o «Necessito urgentment aquesta falda-pantaló». Amb el temps, però, has après a matisar. Així, aquest darrer *affair* de Lili ha estat l'amor de la seva vida *en els darrers tres mesos*, i tothom content tret d'ella, que ara resulta que té el cor esqueixat.

—Vols un got d'aigua? —li demanes mentre s'aixeca fent espants.

—Conyac —esputa—. Una copa de conyac.

I tu l'hi prepares, perquè saps que si no se'l beu, per molt malament que li caigui mesclat amb vés a saber què s'ha fotut, no seguirà el seu relat. Amb una dignitat que, com bona part de la credibilitat que ostenta dalt dels escenaris, no saps d'on es treu, fa tres glops llargs i sonors al tassó i expulsa l'aire com en un panteix.

—No t'he volgut dir res de tot això perquè sé que estàs ocupada, amb l'Arnau i els nens i tot plegat —diu, sempre atenta a qualsevol ocasió per retreure el que sigui—. Però fa dues setmanes que em va deixar.

—I no m'ho havies dit? Sabies que per una cosa així jo...

—Ho sé, Adela —t'interromp—. Però hi ha moments que una necessita estar amb la seva pròpia guerra mental.

—Què va passar?

—M'has de prometre que no em prendràs per boja i que no te'n riuràs —et diu, i tu assenteixes—. Recordes que et vaig dir que havia tingut una falta?

I en aquest moment actives totes les teves alarmes: recordes un dia, fa potser ja un mes, en què la boja de Lili et va confessar que pensava que estava embarassada, que feia molt que no tenia la menstruació. Tu, acostumada a les seves tribulacions, li seguies la veta i pensares que no tenia importància: et vares estimar més pensar que eren tot coses del personatge, o del *tripi* que s'acabava d'administrar, fantasies que en tot cas desapareixerien l'endemà de matí amb l'arribada de la ressaca i la depressió habitual de cada dilluns.

—Digue'm que no l'hi vares dir a ell, això, Lili! —crides, perquè t'ha sortit de dins, perquè penses, i potser de manera totalment encertada, que només tu pots tolerar els atacs de bogeria i genialitat de la teua amiga amb massa identitats. Ella fa un silenci massa llarg i ho entens tot d'una: la veus a ella i a l'amor de la seva vida de torn, acollonit i estirat damunt aquell mateix sofà, entomant la fatídica notícia d'haver deixat embarassada una *drag queen* i a punt de ser pare d'un petit *drag* fill, segurament una cosa molt semblant a un bolic incert de postissos i purpurina.—I per això t'has intentat treure la vida? No creus que tu vals més que l'amor de qualsevol home, per molt que t'hagi donat un nom, una bona nit, una esperança més o menys compartida?

* * *

El record t'ha arribat com un flaix: tu i Lili, que llavors només es feia dir Solanes i no tenia cap problema en vestir com l'home que sempre ha estat, teníeu vint anys i pocs problemes, i dúieu una vida de colors fluorescents, intermitents, en què no hi cabia el gris. Us fèieu creure que éreu parella i això t'agradava, perquè tenies la certesa, com encara la tens, que mai ningú no us comprendria com ho fèieu l'un amb l'altra.

—Això no pot seguir així, Adela. Jo t'estimo —et va dir un dia qualsevol, sortint de veure qualsevol pel·lícula al cinema de barri on us solíeu trobar per espessar-vos el mono o senzillament notar el pas del temps—, però tots dos sabem que si he estat amb tu és perquè no puc resistir la idea de no tenir fills.

I tu ho havies acceptat, així com vares accedir a mantenir la vostra relació, a seguir fent-vos companyia i ser-vos la crossa que cap dels dos teníeu en ningú més: de llavors ençà, has vist com en Solanes s'anava convertint lentament en La Perduda, i aquesta, en els darrers mesos, en Lili; has vist, i et sap greu haver permès, com aquell consum ocasional i quasi recreatiu de drogues s'ha anat endurint i transformant en una autèntica addicció que li ha picat les venes i li ha esmicolat el cervell, deixant només intacta, com no podia ser d'altra manera, una gràcia i una ironia que sempre l'han definit.

* * *

—La cosa no va per aquí, estimada —ha dit, i s'ha aixecat del sofà per aproximar-se al mirall, emmarcat en la llum càlida però potent de les bombetes. Un mig somriure, armat de picaresca, se li ha insinuat en el rostre tacat de desastre—. Ell no ho va entendre, és clar. Em va tractar de boja i em va dir que n'havia fet un gra massa, del meu tema identitari, que ho havia portat massa lluny. Al principi va riure, després em va insultar. Però no et pensis, Adela, no t'ho pensis per res del món, que tot això ho hagi fet per l'amor, per l'atenció, ni que sigui pel cos perfectament esculpit i conservat d'aquell tros d'home. M'estimo massa la vida com per treure-me-la per una història que sé —i aquí ha agreujat la veu, com tornant a les dècades en què podíeu parlar sense personatges ni maquillatges pel mig— que no va enlloc.

Llavors ho has intuït: aquesta actitud, aquesta cadència en la veu, són les que anticipen els moments estel·lars de la humanitat que Lili protagonitza de tant en tant, en peces íntimes i de petit format, pels clients, els visitants, els perduts ocasionals del local que duu quinze anys ostentant. Amb parsimònia, ha clavat les pupil·les a l'altra dona, la donassa, que hi havia a l'altra banda del mirall, ha alenat fondo i s'ha girat, aferrant les mans amb força al marbre vermell del tocador, les ungles contra la pedra i la seva rotunditat.

—El que ha passat és que crec —i has notat com cada lletra li tremolava a flor de llavi, en un exercici d'un dramatisme massa exagerat com per no ser real— que he perdut l'infant.

Categoria : L'inèdit
Etiquetes : Sebastià Portell

Crea un lloc web gratuït o un blog a Wordpress.com.